

Životné prejavy a správanie stavovcov

Sú **nevyhnutné** pre prežitie a udržanie života.

Etológia - veda o správaní živočíchov.

Správanie: a) **vrodené** (inštinktívne)

b) **získané** (naučené) - vytvárajú sa na základe skúseností-mláďatá napodobňujú rodičov)

Správanie:

1. **orientačné** - preskúmanie prostredia a poznávanie organizmov v ňom, vtáky – sťahovanie (migrácia)

2. **potravové** - vyhľadávanie, získavanie a konzumácia potravy, kŕmenie mláďat, *mäsozravce* – striehnu na korisť (užovka), naháňajú korisť (vlk)

3. **komunikatívne** - sprostredkujú informácie pomocou signálov:

- *zvukové signály*- hlasové prejavy (spev, štekánie, kvičanie),

- *pachové signály*- moč, pot- značkujú svoj životný priestor (teritórium),

- *dotykové signály*- vzájomné spoznávanie (matka a mláďa - olizujú sa, otierajú sa),

- *pohyby a gestá* - postoj k vlastnému druhu i iným – hrozba (dvíhanie zobáka, vycieranie zubov), nadradenosť a podradenosť, pozdrav (vrtenie chvosta).

4. **starostlivosť o telesné pohodlie** - starostlivosť o telo:

- *čistenie* pokožky, peria, srsti, mastenie peria a srsti (vodné živočích),

- *odpočinkové a spánkové prejavy* - zívanie, naťahovanie sa, odpočívanie, spánok.

5. **obrané a útekové** - bránia sa, ukryjú sa, utečú, znehybnajú, vydávajú výstražné zvuky

6. **rozmnožovacie**:

- *párenie*- predvádzanie peria, spev, tance, boj parohami,

- *hniezdenie* - vyhrabávanie jamiek na kladenie vajíčok, stavba hniezd, brlohov,

- *starostlivosť o mláďatá* - vtáky a cicavce.

7. **sociálne** - prejavy a vzťahy v skupine (krdeľ, svorka, črieda):

- *páry* a rodiny s potomkami (bocian),

- *v spoločenstvách* - vedúce, nadradené a podradené jedince.

8. **hravé** - hry a aktivity mláďat (cicavce)

9. **biologické rytmy**- závisia od teploty, svetla a tmy, ročných období:

- *nočné* (výr) a *denné* (kura) živočích,

- *zimný spánok* (hibernácia) - medveď, svišť, veverica.

Význam stavovcov-

súčasť potravných reťazcov-zdroj potravy

zabezpečujú biologickú rovnováhu(zabraňujú premnožovaniu nežiadajúcich druhov-myši,hmyz)